

OBSAH

Epocha romantismu

Ludwig Achim von Arnim – Clemens Brentano: Spravedlnost pekla	11
Nikolaus Lenau: Tři	12
Heinrich von Kleist: Michael Kohlhaas	13
Walter Scott: Ivanhoe	16
André Maurois: Život lorda Byrona	20
George Gordon Byron: Paměť	23
Má duše temná je	24
André Maurois: Život lorda Byrona	25
Percy Bysshe Shelley: Z poznámek ke Královně Mab	26
Óda na západní vítr	27
John Keats: La belle dame sans merci	31
William Blake: Londýn	33
Alexandr Sergejevič Puškin: *** (Zase bude tak, jak vždy se dalo)	34
Přátelství	34
19. října 1827	34
Vězeň	34
*** (Vyšel jsem dřív než hvězda ranní)	35
Anděl	35
A. P. Kernové	36
*** (Nebýt té divné žízně v nitru)	37
Evžen Oněgin	38
Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Řeč o Puškinovi	42
Alexandr Sergejevič Puškin: Piková dáma	44

Mezi romantismem a realismem; počátky kritického realismu

Victor Hugo: Chrám Matky boží v Paříži	48
Ubožáci	53
Zítřka, až celý kraj	55
Honoré de Balzac: Evženie Grandetová	56
Lesk a bída kurtizán	60

• Stendhal: Červený a černý	62
Heinrich Heine: Lorelei	64
List, který jsi mi psala	65
Otázky	65
• Hans Christian Andersen: Je to naprosto jisté	67
Sándor Petöfi: Z jediné myšlenky mám strach	68
Taras Ševčenko: *** (Tak tedy znovu verše psát!)	69
Michail Jurjevič Lermontov: *** (Ne, nejsem Byron)	70
*** (Sbohem, nemytá Rusi moje)	71
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor	71
Mrtvé duše	75
Charles Dickens: Kronika Pickwickova klubu	75
David Copperfield	79
Henry David Thoreau: Walden aneb Život v lesích	81
• Edgar Allan Poe: Černý kocour	83
• Havran	87
• Herman Melville: Bílá velryba	91
Harriet Beecher-Stoweová: Chaloupka strýčka Toma	96

Česká literatura 30. – 50. let 19. století

František Ladislav Čelakovský: Společná píseň	100
Karel Havlíček Borovský: Tys bratr náš!	101
Josef Kajetán Tyl: Strakonický dudák	101
Karel Hynek Mácha: Máj	105
Karel Jaromír Erben: Zlatý kolovrat	109
Jan Skácel: Místo eseje dopis císařovně	119
Josef Hiršal: Karel Jaromír Erben	121
Karel Havlíček Borovský: Obrazy z Rus	123
Nestorův letopis ruský	123
Karel Havlíček Borovský: Křest svatého Vladimíra	124
Božena Němcová: Babička	133
Z dopisů	139
František Halas: Umírání	142

Od kritického realismu k naturalismu

Gustave Flaubert: Paní Bovaryová	143
Émile Zola: Zabiják	146
Nana	149

Guy de Maupassant: Dítě	150
Ivan Sergejevič Turgeněv: Birjuk	155
• Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Zločin a trest	160
• Lev Nikolajevič Tolstoj: Vojna a mír	163
Anton Pavlovič Čechov: Myslivec	169
Tři sestry	173
• Henrik Ibsen: Domov loutek	174
Mark Twain: Jak jsem redigoval zemědělské noviny	176

Literární moderna, dědictví romantismu

Irving Stone: Žízeň po životě	181
Charles Baudelaire: Albatros	182
Zdechlina	183
Opíjejte se!	184
Paul Verlaine: Bělostný měsíc	185
Spleen	186
Arthur Rimbaud: Vyjevení	186
Samohlásky	187
Opilý koráb	188
• Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye	191
Edmond Rostand: Cyrano de Bergerac	194
Robert Louis Stevenson: Podivuhodný příběh dr. Jekylla a pana Hyde	200
Walt Whitman: Píseň širočiny	202
Emily Dickinsonová: Dvakrát	203
Slábnoucí zrak	203

Májovci

Vítězslav Hálek: Z Večerních písní: Kdo v zlaté struny zahrát zná	204
Z cyklu V přírodě: Já laňku vidím za šera	204
Babí léto, babí léto!	205
Zpíval tesař a bral míru	206
Dražba	206
Jan Neruda: *** (Mezi hroby dva se červi potkali)	208
Z dopisu Karolině Světlé	208
Našel jsem se	209

Fejeton o fejetonu	210
Přivedla žebráka na mizinu	212
Přemysl Rut: Jan Neruda: U Tří lilií	216
Jan Neruda: Vzhůru již hlavu, národe	221
Jak Ivové bijem o mříže	221
Balada májová	222
Romance helgolandská	223
Josef Václav Frič: *** (Vlasti! ty světlo a stíne mého života)	225
Jakub Arbes: Svatý Xaverius	226

Ruchovci a lumírovci

Svatopluk Čech: Ve stínu lípy	232
Josef Václav Sládek: Z publicistiky	237
U Michiganu	238
Tráva	238
U bran štěstí	239
Jaroslav Vrchlický: Sloky	239
Matyáš Ulický	240
Balada každodenní	244
Za trochu lásky	245
Jarní	245
Julius Zeyer: Radúz a Mahulena	246

Realismus a naturalismus v české literatuře

Alois Jirásek: Proti všem	248
Bratrstvo	252
Zikmund Winter: Rozina sebranc	254
Karel Václav Rais: Kalibův zločin	258
Ladislav Stroupežnický: Naši furianti	263
Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša	265
Karel Matěj Čapek-Chod: Kašpar Lén mstitel	269
Ignát Herrmann: U snědeného krámu	271

Česká literatura v 90. letech 19. století

Karel Hlaváček: Hrál kdosi na hoboj	275
Dva hlasy	276
Josef Svatoopluk Machar: Lístek	277
Idylla	278
V bezmyšlenkovém hovoru	279
Antonín Sova: Pouť v zimě	280
Ještě jednou se vrátíme	280
U řek	281
Říjen	282
Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy?	282
Otokar Březina: Moje matka	283
Příroda	285
Vítězslav Nezval: Smuteční hrana za Otokara Březinu	286
František Xaver Šalda: Mladé zápasy	287
Vilém Mrštík: Santa Lucia	288
Stanislav Kostka Neumann: Ave, Satan	293